EURÓPSKA KOMISIA

Brusel, 22.10.2010
KOM(2010) 588 v konečnom znení

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

O VÝVOJI VÍZOVÉHO INFORMAČNÉHO SYSTÉMU (VIS) V ROKU 2009
(predkladaná v súlade s povinnosťou podľa článku 6 rozhodnutia Rady 2004/512/ES)

Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o vývoji vízového informačného systému (VIS)

Správa o pokroku za obdobie január – december 2009
(KOM(2010) 588 v konečnom znení)

OBSAH

1. ÚVOD ... 3
2. Pokrok v sledovanom období ... 3
2.1. Vývoj centrálneho systému – technické dodávky a plnenia ... 3
2.2. Vývoj systému biometrickej identifikácie (BMS) ... 4
2.3. Príprava prevádzok a sieť ... 4
2.4. Plánovanie členských štátov na vnútroštátnej úrovni ... 4
2.5. Prepracovanie harmonogramu VIS ... 5
2.6. Zavedenie systému na konzulárnych úradoch a vonkajších hraničných priechodoch . 6
3. Riadenie projektu ... 7
3.1. Právny rámec VIS ... 7
3.2. Riadenie projektu Komisiou ... 8
3.2.1. Plánovanie a rozpočet ... 8
3.2.2. Riadenie rizík ... 8
3.2.3. Rada pre riadenie projektu (PMB) ... 9
3.3. Priatelia VIS ... 9
4. Záver ... 10
5. Príloha: Pracovné skupiny VIS ... 11
5.1. Výbor SISVIS ... 11
5.2. Stretnutia národných projektových manažérov (NPM) VIS ... 11
5.3. Rada pre riadenie zmien (CMB) ... 11
5.4. Poradná skupina pre skúšky (TAG) ... 11
5.5. Expertná skupina pre VIS Mail (VIS MEG) ... 11

1. ÚVOD

Komisia, v súlade s článkom 6 rozhodnutia Rady 2004/512/ES z 8. júna 2004, ktorým sa vytvára vízový informačný systém[1], predkladá Rade a Európskemu parlamentu šiestu správu o pokroku vývoja vízového informačného systému (VIS)[2]. Táto správa sa týka práce, ktorú Komisia vykonala od januára do decembra 2009.

Pokiaľ ide o testovanie zhody členskými štátmi a vývoj väčšiny vnútroštátnych systémov, projekt VIS pokračoval bezproblémovo. Do konca roka 2009 ukončilo testovanie zhody 22 zo súčasných 25 pridružených štátov Schengenskej dohody so 100 % mierou úspešnosti. Do záverečnej etapy testovania v roku 2010 má testy zhody vykonať už len niekoľko členských štátov.

Testy súvisiace s VIS vykonané v roku 2009 na centrálnej úrovni sa však ukázali byť problematické. Technický vývoj VIS a systému biometrickej identifikácie (BMS) vstúpili v apríli 2009 do druhej zo štyroch fáz testovania - skúšky systémových riešení (SST). Hlavný zmluvný partner pre vývoj nesplnil na prvý pokus kritéria ukončenia projektu pre vykonanie skúšky, čo viedlo k druhému a tretiemu cyklu skúšok počas vykazovaného obdobia. Meškanie skúšky SST malo vplyv na začiatok nasledujúcej fázy testovania s účasťou členských štátov.

Na zmenu harmonogramu projektu mali zároveň vplyv aj ďalšie faktory vrátane významného meškania na vnútroštátnej úrovni zo strany aspoň jedného členského štátu. Cieľový dátum pre začatie prevádzky VIS, t. j. december 20009, sa preto nemohol dodržať.

Po jeho predložení skupine „Priatelia VIS“ a Strategickému výboru pre prisťahovalectvo, hranice a azyl (SCIFA) v novembri 2009 bol Rade SVV 30. novembra 2009 predložený tento nový globálny harmonogram:

- Začatie testovania operačného systému (OST) - február 2010
- Testovanie na účely predbežného prebratia systému (PSAT) – september 2010
- Testovanie pripravenosti centrálneho systému – október 2010
- Začatie prevádzky VIS – december 2010.

2. POKROK V SLEDOVANOM OBDOBÍ

2.1. Vývoj centrálneho systému – technické dodávky a plnenia

Na základe dohody dosiahnutej v decembri 2008 o vykonaní štyroch zmien funkčnosti požadovaných členskými štátmi je potrebné aktualizovať aj dokument o riadení prepojenia (ICD), aj podrobné technické špecifikácie. Konečná verzia ICD 1.82 bola schválená v marci 2009. Sú to technické špecifikácie, ktoré používajú členské štáty pri vývoji svojich vlastných vnútroštátnych systémov, aby sa mohli napojiť na VIS. Špecifikácie DTS už boli sfinalizované, ale môžu sa oficiálne schváliť až po vyriešení pretrvávajúcich problémov

[1] Ú. v. EÚ L 213, 15.6.2004, s. 5.

[2] Piata správa, t. j. správa Komisie Rade a Európskemu parlamentu o vývoji vízového informačného systému (VIS) v roku 2008 bola uverejnená ako dokument KOM(2009) 473 v konečnom znení z 15.9.2009.

s bezpečnosťou, ktoré je naplánované do konca prvého polroku 2010. Simulátor CD sa niekoľkokrát aktualizoval, naposledy v septembri.

2.2. Vývoj systému biometrickej identifikácie (BMS)

Systém BMS, ktorý bude pre VIS zabezpečovať služby vyhľadávania zhodných odtlačkov prstov, sa počas vykazovaného obdobia implementoval prevažne podľa plánu projektu a v marci 2009 sa úspešne uskutočnila skúška systémových riešení (SST) pre BMS. Odvtedy tento systém podporuje VIS SST, pričom do novembra bez akýchkoľvek problémov vykonával svoje vlastné OST, potom sa vyskytli nejaké prevádzkové problémy. Medzi ne patrilo meškanie postupu prepínania BMS počas testov zlyhania VIS, problémy s databázou Oracle a vykonávaním transakcií prostredníctvom BMS. Hlavné príčiny každého problému sa identifikovali a predložili členským štátom zároveň s vykonanými riešeniami. Členské štáty pokračovali aj v používaní softvéru poskytnutého dodávateľom BMS v zariadeniach na zaznamenávanie odtlačkov prstov, ako aj internetového portálu BMS na účely zavádzania biometrie na vnútroštátnej úrovni.

Po diskusiách na zasadnutí výboru SISVIS (v zložení pre VIS) Komisia prijala v októbri 2009 rozhodnutie[3] stanovujúce špecifikácie pre kvalitu rozlíšenia vyobrazení odtlačkov prstov a ich používanie na účely biometrickej identifikácie a overovania vo vízovom informačnom systéme.

2.3. Príprava prevádzok a sieť

Počas roku 2009 boli pre zamestnancov centrálnej jednotky v Štrasburgu a záložnej centrálnej jednotky v Salzburgu zabezpečenie školenie o tom, ako sa používa a udržiava zariadenie VIS.

Počas roku 2009 bolo potrebné nainštalovať sieť už len v dvoch členských štátoch. Hlavné projekty na rok 2009 týkajúce sa siete boli zamerané na zabezpečenie fungovania „mechanizmu zlyhania“ od primárneho miesta po záložné miesto a zriadenie poštového servera VIS. Tento mechanizmus je potrebný v prípade, keď vnútroštátny systém zlyhá a prevádzku dočasne prevezme záložný systém. Umiestnenie siete do jedného hlavného miesta a troch záložných miest v členských štátoch sa uskutočnilo od marca do júla. Do októbra sa úspešne vykonala „skúška zlyhania“ v piatich členských štátoch. V deviatich ďalších členských štátoch bolo ešte potrebné určiť vhodné technické riešenie. Skúšanie bude pokračovať v tých členských štátoch, ktoré majú záujem implementovať toto riešenie.

2.4. Plánovanie členských štátov na vnútroštátnej úrovni

Okrem dostupnosti centrálneho VIS zohráva v rámci sprevádzkovania systému rozhodujúcu úlohu aj pokrok vnútroštátnych projektov. Keďže jednotlivé členské štáty sa nachádzajú v rozdielnej situácii, je úroveň pokroku v nich takisto rozličná.

Prostredníctvom mechanizmu mesačného podávania správ vytvoreného v rámci skupiny Priatelia VIS (pozri oddiel 3.2.4) väčšina členských štátov zhodne uvádzala, že stanovené termíny dodržia. Zo správ bolo tiež zrejmé, že niekoľko členských štátov malo ťažkosti s vývojom svojich vnútroštátnych systémov. Väčšina členských štátov aj napriek tomu

[3] Rozhodnutie Komisie z 9. októbra 2009, ktorým sa ustanovujú špecifikácie pre rozlíšenie a používanie odtlačkov prstov na biometrickú identifikáciu a overovanie vo vízovom informačnom systéme (Ú. v. L 270, 15. október 2009).

úspešne ukončila testy zhody a boli pripravené začať OST a PSAT. Do konca vykazovaného obdobia 22[4] z 25 terajších členských štátov a pridružených krajín Schengenskej dohody ukončilo testy zhody podľa pôvodného plánu.

V roku 2009 agentúra FRONTEX pozvala expertov členských štátov do Varšavy, aby sa zúčastnili niekoľkých workshopov súvisiacich s VIS. Na týchto workshopoch, ktoré boli zamerané na pomoc pri realizácii VIS podporou výmeny skúseností medzi členskými štátmi, sa zúčastnili zástupcovia 26 členských štátov a pridružených krajín Schengenskej dohody. Výsledky workshopov prezentované na zasadnutiach skupiny Priatelia VIS, ako aj na poslednom stretnutí NPM vo vykazovanom období ukázali, že členské štáty sa na vnútroštátnej úrovni stále nachádzajú v rôznych štádiách vývoja projektu a umožnili identifikáciu a následné odstránenie niekoľkých problémov.

2.5. Prepracovanie harmonogramu VIS

K prepracovaniu harmonogramu projektu VIS došlo v dôsledku meškania tak na centrálnej, ako aj na vnútroštátnej úrovni.

Centrálna úroveň

Z hľadiska centrálnej úrovne začal hlavný zmluvný partner 20. apríla 2009 skúšku SST. Hodnotenie výsledkov skúšky SST v polovici júna naznačilo, že kritéria ukončenia testovania neboli splnené v dôsledku rozličných technických problémov týkajúcich sa aspektov funkčnosti, ako aj ďalších aspektov systému. Ukázalo sa, že skúška SST nebude ukončená v stanovenom termíne, na kedy bol naplánovaný začiatok OST, teda do júla 2009. Etapa skúšky SST sa preto predĺžila do konca septembra 2009. Hlavný zmluvný partner pre vývoj vo svojej oficiálnej správe zo skúšky SST tvrdil, že kritéria ukončenia testovania boli splnené, na rozdiel od hodnotenia Komisie, zmluvného partnera pre zabezpečenie kvality, ako aj expertov členských štátov v Poradnej skupine pre skúšky (TAG)

V októbri hlavný zmluvný partner pre vývoj navrhol vykonanie určitých nápravných opatrení s cieľom splniť požiadavky na výkonnosť systému, ako aj obmedziť dohodu o rozsahu služieb (SLA) súvisiacich s výkonnosťou. Členské štáty posúdili vplyv týchto opatrení na svoje vnútroštátne systémy a na konci vykazovaného obdobia sa dohodli, že hlavný zmluvný partner pre vývoj má tieto opatrenia vykonať. Zároveň sa dohodli na oddelení nápravných opatrení od diskusie o obmedzení dohody o rozsahu služieb (SLA). Po vykonaní a vyskúšaní nápravných opatrení má hlavný zmluvný partner pre vývoj opäť predložiť návrh SLA. Do konca vykazovaného obdobia neboli tieto nápravné opatrenia v plnom rozsahu vykonané a vyskúšané.

Zatiaľ, do prevzatia nápravných opatrení expertmi členských štátov, pokračoval hlavný zmluvný partner pre vývoj vo svojom úsilí zameranom na nápravu blokujúcich technických problémov a následne, v novembri, predložil novú správu zo skúšky SST. Hoci sa výsledky zlepšili, stále neboli dostatočné, najmä pokiaľ ide o aspekty výkonnosti. Z toho vyplýva, že do konca vykazovaného obdobia neboli kritéria ukončenia pre skúšku SST stále splnené. V dôsledku toho sa uplatnili zmluvné pokuty.

Vnútroštátna úroveň

[4] Lichtenštajnsko tiež ukončilo svoje testy zhody, ale ešte stále neuplatňuje Schengenské *acquis*.

Z vnútroštátneho hľadiska sa Komisia v roku 2009 dozvedela aj to, že jeden členský štát mal problémy s omeškaním plnenia zmluvných dodávok v rámci vývoja svojho vnútroštátneho systému a preto nebol pripravený na pripojenie sa do VIS do konca roka 2010. Tento členský štát zatiaľ nepotvrdil termín testovania zhody. V dvoch ďalších členských štátoch sa pri vývoji ich vnútroštátnych systémov vyskytli určité menej významné omeškania. Aby sa mohla začať prevádzka systému, všetky členské štáty musia byť napojené na VIS. Preto omeškanie jedného členského štátu okamžite ovplyvní dátum začatia prevádzky VIS.

Všetky tieto problémy spolu mali vplyv na plánovaný dátum začatia prevádzky VIS a bolo potrebné pripraviť nový harmonogram. V novembri a decembri boli Strategickému výboru pre prisťahovalectvo, hranice a azyl (SCIFA) a Rade SVV predložené hlavné prvky nového harmonogramu hlavného projektu VIS a Rada zobrala na vedomie nový harmonogram, v ktorom je uvedené, že centrály systém bude pripravený v októbri po prijatí PSAT. V dôsledku výrazného omeškania v jednom členskom štáte a omeškaní spôsobených hlavným zmluvným partnerom pre vývoj pokiaľ ide o skúšku SST však VIS nebude môcť byť do decembra 2010 uvedený do prevádzky.

2.6. Zavedenie systému na konzulárnych úradoch a vonkajších hraničných priechodoch

Podľa prijatého vízového kódexu členské štáty na svojich konzulárnych úradoch zbierajú biometrické identifikačné znaky, ktoré pozostávajú z fotografie tváre a desiatich odtlačkov prstov žiadateľov o víza. V rámci príprav zavedenia systému na konzulárnych úradoch niekoľko členských štátov pokračovalo v testovaní získavania biometrických identifikačných znakov na účely žiadostí o víza na niekoľkých konzulárnych úradoch. Pilotný projekt získavania, uchovávania a overovania biometrických údajov zo žiadostí o víza (BIODEV II) trval do druhého štvrťroku 2009 a niekoľko zúčastnených členských štátov pokračovalo v testovaní postupov získavania biometrických identifikačných znakov počas roku 2009 so zameraním sa na zlepšenie kvality odobratých odtlačkov prstov.

Výsledky ukázali, že získanie dostatočne kvalitných odtlačkov prstov od žiadateľov o víza si vyžaduje, aby sa obsluhe poskytla rozsiahla odborná príprava a aby bolo možné odber súboru odtlačkov prstov zopakovať, aby sa znížilo percento neúspešných pokusov o záznam odobratých údajov. Väčšina členských štátov už vybavila svoje konzulárne úrady v severnej Afrike zariadeniami na získavanie odtlačkov prstov a fotografií žiadateľov o víza a pripravujú vybavenie ďalších regiónov.

Na zasadnutiach výboru SISVIS prebiehali počas roku 2009 intenzívne diskusie o určení prvých regiónov. V súlade s článkom 48 nariadenia o VIS[5] má Komisia určiť poradie regiónov pre zavádzanie systému VIS na konzulárnych úradoch na základe troch kritérií, a to rizika nelegálneho prisťahovalectva, ohrozenia vnútornej bezpečnosti členských štátov a uskutočniteľnosti zhromažďovania biometrických údajov zo všetkých území daného regiónu. Po niekoľkých mesiacoch diskusií bolo 30. novembra 2009 prijaté rozhodnutie Komisie[6], ktorým sa určujú prvé regióny pre začatie prevádzky VIS. Prvým regiónom bude severná Afrika, po nej bude nasledovať Blízky východ a oblasť Perzského zálivu. Ďalšie

---

[5] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 z 9. júla 2008 o vízovom informačnom systéme (VIS) a výmene údajov o krátkodobých vízach medzi členskými štátmi (nariadenie o VIS) – Ú. v. EÚ L 218, 13.8.2008, s. 60.

[6] Rozhodnutie Komisie z 30. novembra 2009, ktorým sa určujú prvé regióny pre začatie prevádzky vízového informačného systému (Ú. v. EÚ L 23, 27. január 2010, s. 62).

regióny pre zavedenie systému VIS sa určia osobitnými rozhodnutiami po vykonaní ďalšieho hodnotenia podľa uvedených kritérií.

Pokiaľ ide o víza vydávané na vonkajších hraniciach, vonkajšie hraničné priechody sa považujú za osobitný región. Zhromažďovanie údajov z hraníc a ich prenos do VIS sa preto začne hneď, ako členské štáty oznámia Komisii, že vykonali potrebné technické a právne opatrenia na zhromažďovanie a prenos údajov do VIS o všetkých žiadostiach o víza prijatých na ich vonkajších hraničných priechodoch.

3. RIADENIE PROJEKTU

3.1. Právny rámec VIS

V roku 2009 boli vo februári 2009 prijaté a v máji 2009 uverejnené právne nástroje potrebné na začatie prevádzky VIS, konkrétne zmeny a doplnenia Kódexu schengenských hraníc[7] a Spoločných konzulárnych pokynov[8]. V zmenách a doplneniach Kódexu schengenských hraníc sa stanovuje, že využívanie VIS na vstupné kontroly na vonkajších hraniciach bude povinné po dvadsiatom dni od začatia prevádzky v prvom regióne. Využívanie VIS by malo umožňovať systematické vyhľadávanie vo VIS použitím čísla vízovej nálepky v kombinácii s overením odtlačkov prstov. Počas troch rokov prechodného obdobia by však členské štáty mali mať možnosť využívať VIS bez overovania odtlačkov prstov. Zmeny a doplnenia Spoločných konzulárnych pokynov boli potrebné na účely vytvorenia právneho rámca pre zhromažďovanie biometrických identifikačných znakov vrátane ustanovení o organizácii prijímania a spracovania žiadostí o víza. Tieto ustanovenia sú zahrnuté vo vízovom kódexe[9] prijatom v júli, ktorým sa zrušujú Spoločné konzulárne pokyny a ktorý bude uplatniteľný od 5. apríla 2010.

Počas vykazovaného obdobia bolo v rámci komitologického postupu prijatých niekoľko rozhodnutí Komisie týkajúcich sa VIS. V máji 2009 bolo prijaté rozhodnutie Komisie o špecifikáciách komunikačného mechanizmu VIS Mail[10], ktorý nahradí konzultačný mechanizmus VISION. V októbri 2009 bolo prijaté druhé rozhodnutie[11] o biometrických údajoch, ktoré sa týka rozlíšenia a používania odtlačkov prstov na identifikáciu a overovanie vo VIS a systému biometrickej identifikácie (BMS). 30. novembra 2009 bolo prijaté

---

7 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 81/2006 zo 14. januára 2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 562/2006, pokiaľ ide o využívanie vízového informačného systému (VIS) podľa Kódexu schengenských hraníc (Ú. v. EÚ L 35, 4. február 2009, s. 56);

8 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 390/2009 z 23. apríla 2009, ktorým sa menia a dopĺňajú Spoločné konzulárne pokyny týkajúce sa víz pre diplomatické misie a konzulárne úrady, pokiaľ ide o zavedenie biometrických identifikátorov vrátane ustanovení o organizácii prijímania a spracúvania žiadostí o víza (Ú. v. EÚ L 131, 28. máj 2009, s. 1);

9 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 z 13. júla 2009, ktorým sa ustanovuje vízový kódex Spoločenstva (vízový kódex) (Ú. v. EÚ L 243, 15. september 2008, s. 1)

10 Rozhodnutie Komisie č. 2009/377/ES z 5. mája 2009, ktorým sa prijímajú vykonávacie opatrenia pre konzultačný mechanizmus a ďalšie postupy uvedené v článku 16 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 o vízovom informačnom systéme (VIS) a výmene údajov o krátkodobých vízach medzi členskými štátmi (nariadenie o VIS) (Ú. v. EÚ L 117, 12. máj 2009, s. 3).

11 Rozhodnutie Komisie z 9. októbra 2009, ktorým sa ustanovujú špecifikácie pre rozlíšenie a používanie odtlačkov prstov na biometrickú identifikáciu a overovanie vo vízovom informačnom systéme (Ú. v. EÚ L 270, 15. október 2009, s. 14).

rozhodnutie Komisie[12], ktorým sa určujú prvé regióny na začatie prevádzky VIS, a súčasne bolo prijaté rozhodnutie o opatreniach potrebných na technickú realizáciu[13], ktorým sa stanovujú rozličné operácie spracúvania údajov vo VIS.

V roku 2010 treba prijať ešte jeden legislatívny nástroj týkajúci sa bezpečnosti VIS.

3.2. Riadenie projektu Komisiou

3.2.1. Plánovanie a rozpočet

Celkové disponibilné viazané rozpočtové prostriedky na VIS predstavovali v roku 2009 sumu 38,3 mld. EUR. Hlavné zložky výdavkov v roku 2009 sa týkali najmä prípravy ďalších prvkov pre biometriu, externej pomoci pri riadení projektu a zabezpečovaní kvality, prevádzkových nákladov v etape vývoja, testovania a zmien VIS (väčšinou v dôsledku žiadostí členských štátov o vykonanie zmien). Na konci sledovaného obdobia bolo viazaných 74,65 % celkových rozpočtových prostriedkov na VIS a vyplatených 76,53 % platobných rozpočtových prostriedkov. Rozpočtová položka pre VIS má číslo 18.02.05.

Viazané a platobné rozpočtové prostriedky na VIS v roku 2009

Viazané rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vyčerpané[14]	Spolu v %	Platobné rozpočtové prostriedky k dispozícii	Vyčerpané	Spolu v %
38 315 328,00 EUR	***28 601 077,00***	***74,65 %***	***27 216 095,14 EUR***	***20 828 088,00 EUR***	***76,53 %***

Komisia oznámila hlavnému zmluvnému partnerovi pre vývoj začatie uplatňovania pokút od 15. júna 2009 v dôsledku neschopnosti tohto zmluvného partnera úspešne, včas a v rámci zmluvných povinností vykonať skúšku SST. Celková výška pokút predstavuje doteraz sumu 7,6 mil. EUR.[15]

3.2.2. Riadenie rizík

Metodika riadenia rizík v rámci projektu sa počas vykazovaného obdobia mierne zmenila, pretože v roku 2009 sa konali len tri zasadnutia Riadiacej rady projektu VIS. Toto fórum sa pôvodne využívalo na diskusie s členskými štátmi a hlavným zmluvným partnerom pre vývoj o rizikách. Prístup založený na identifikácii troch osobitných oblastí rizík sa v druhom štvrťroku vykazovaného obdobia zmenil a namiesto mesačnej identifikácie najvýznamnejších

---

[12] Rozhodnutie Komisie z 30. novembra 2009, ktorým sa určujú prvé regióny pre začatie prevádzky vízového informačného systému (Ú. v. EÚ L 23, 27. január.2010, s. 62).

[13] Rozhodnutie Komisie z 30. novembra 2009, ktorým sa prijímajú opatrenia potrebné na technickú realizáciu vkladania údajov a prepojenia žiadostí, prístupu k údajom, úpravy, vymazania a predčasného vymazania údajov a vedenia zápisov operácií spracúvania údajov a prístupu k nim vo vízovom informačnom systéme (Ú. v. EÚ L 315, 2. december 2009, s. 30).

[14] V návrhu rozpočtu na rok 2011, ktorý prijala Komisia 27. apríla 2010, sa uvádza, že vyčerpaná suma viazaných rozpočtových prostriedkov na rok 2009 má predstavovať 37 601 077 EUR. V dôsledku presunu dátumov niektorých činností v rámci projektu, ktoré boli pôvodne naplánované na rok 2009, sa musela vopred vyčleniť suma 9 000 000 na čerpanie v roku 2010.

[15] Príkaz na vymáhanie presnej sumy pokút (7 635 000 EUR) bol vystavený 30. marca 2010.

rizík v rámci projektu ich Komisia identifikovala a prezentovala členským štátom na mesačných zasadnutiach národných projektových manažérov.

Navyše, v rámci skupiny Priatelia VIS švédske predsedníctvo navrhlo vytvorenie konsolidovaného zoznamu rizík. Komisia spolu s predsedníctvom pracovala na určení hlavných rizík a ich kategorizácii podľa ich vplyvu na projekt. Riziká sú upravované každý mesiac podľa prípadných zmien závažnosti v rámci ich vplyvu. Pre každé riziko sú identifikované činnosti na ich zmiernenie. Tieto riziká a zodpovedajúce činnosti potom predkladá predsedníctvo členským štátom na zasadnutiach skupiny Priatelia VIS, kde sa o nich otvorene a transparentne diskutuje.

Komisia vedie aj register činností na vysokej úrovni a následne sleduje ich vykonávanie.

Na konci roka 2009 patrili medzi najzávažnejšie identifikované riziká: i) nedodanie VIS načas z technických, právnych alebo zmluvných dôvodov a možný vplyv v podobe poškodenia dobrého mena; ii) problémy s plánovaním zdrojov a finančným plánovaním na centrálnej a vnútroštátnej úrovni v dôsledku ďalších oneskorení začatia prevádzky VIS; iii) riziko nesplnenia pôvodných požiadaviek na výkonnosť systému a iv) napokon zmluvný vplyv SIS II na VIS. Prvé tri riziká sú stabilné, zatiaľ čo závažnosť štvrtého na konci vykazovaného obdobia poklesla. Pre každé z týchto rizík sú identifikované činnosti a Komisia, členské štáty a hlavný zmluvný partner pre vývoj úzko spolupracujú na obmedzení vplyvu týchto rizík na projekt.

Napriek zmierňujúcim opatreniam, ktoré Komisia prijala, bolo zrejmé, že hlavnému zmluvnému partnerovi pre vývoj sa nepodarí splniť požiadavky týkajúce sa úrovne výkonnosti, a z tohto dôvodu sa očakávalo, že problémy súvisiace so systémom systémových riešení budú v roku 2010 pretrvávať.

3.2.3. Rada pre riadenie projektu (PMB)

V roku 2009 sa Rada pre riadenie projektu zišla dvakrát na začiatku roka, aby prediskutovala otázky riadenia projektu a riziká so zainteresovanými stranami, hlavným zmluvným partnerom pre vývoj a zmluvným partnerom pre zabezpečenie kvality, ako aj s členskými štátmi, ktoré vykonávali alebo budú vykonávať predsedníctvo Rady EÚ. Tretie zasadnutie PMB sa konalo v decembri za účasti hlavného zmluvného partnera pre vývoj a Komisie s cieľom prediskutovať aktuálny stav skúšky SST, žiadosti o vykonanie zmien v rámci opravných opatrení, budúcu žiadosť o vykonanie zmien v podobe obmedzenia dohody o rozsahu služieb (SLA) a zmien a doplnení zmluvy s cieľom zahrnúť prípravné činnosti prevádzkového riadenia.

3.3. Priatelia VIS

Skupina Priatelia VIS sa stretla počas vykazovaného obdobia deväťkrát – štyrikrát počas českého predsedníctva (2009/I) a päťkrát počas švédskeho predsedníctva (2009/II). Tieto neformálne stretnutia na vysokej úrovni predstavujú fórum, na ktorom sa môžu konať transparentné diskusie o všetkých záležitostiach súvisiacich s VIS. Program stretnutí stanovovalo predsedníctvo v koordinácii s Komisiou a Generálnym sekretariátom Rady. Medzi obvyklé témy patrili informácie Komisie o aktuálnom stave VIS, nový systém podávania správ o pokroku dosiahnutom na vnútroštátnej úrovni, zavádzanie systému na konzulárnych úradoch v prvých regiónoch, možnosť prípravy centralizovanej informačnej kampane, riadenie rizík a workshopy súvisiace s VIS organizované agentúrou FRONTEX.

V rámci tejto skupiny bol vytvorený nový mechanizmus podávania správ vo forme dotazníka, ako nástroja na sledovanie pokroku dosiahnutého v členských štátoch súvisiaceho s prípravami na VIS po technickej stránke, ako aj s prípravami na konzulárnych úradoch a hraničných priechodoch. Tento nástroj nahradil mesačné správy o dosiahnutom pokroku, ktoré obvykle pripravovali národní projektoví manažéri a dotazník bol rozdelený na stále a časovo viazané otázky ku koncu vykazovaného obdobia. Otázky sa týkali všeobecných technických príprav vývoja ich vnútroštátnych systémov, príprav konzulárnych úradov na zavedenie systému v prvých regiónoch a príprav na hraničných priechodoch v súvislosti s kontrolou biometrických údajov vo VIS. Dotazník obsahuje aj konkrétnejšie otázky o odbornej príprave a ďalších etapách. Niekoľko členských štátov neuviedlo presné dátumy pre dodržanie konkrétnych termínov, čo znemožnilo Komisii, aby si vytvorila úplný obraz o pokroku dosiahnutom vo všetkých členských štátoch.

Predsedníctvo a Komisia pripravujú každý mesiac konsolidovaný zoznam rizík a aktuálnych desať najzávažnejších rizík projektu sa kategorizuje podľa závažnosti ich vplyvu.

O organizácii centralizovanej informačnej kampane sa diskutovalo na stretnutiach skupiny Priatelia VIS počas prvého polroka 2009. Tieto diskusie odložili z dôvodu omeškania pôvodne plánovaného začiatku prevádzky, ako aj z dôvodu právnej povinnosti Komisie poskytovať informácie žiadateľom o víza, ako je stanovené vo vízovom kódexe.

Viedli sa intenzívne diskusie o určení poradia prvých regiónov pre zavedenie systému VIS na konzulárnych úradoch. Výsledky úvah skupiny slúžili ako základ pre rozličné návrhy príslušného rozhodnutia pred získaním kladného stanoviska výboru SISVIS.

4. ZÁVER

Počas vykazovaného obdobia (január – december 2009) Komisia prijala štyri vykonávacie opatrenia pre VIS vrátane rozhodnutia o určení prvých regiónov na začatie prevádzky VIS.

Tento rok sa vyznačoval intenzívnym skúšaním, počas ktorého veľká väčšina členských štátov úspešne vykonala testy zhody, ktoré sú podmienkou pre vstup do záverečnej testovacej fázy pre uvedením VIS do prevádzky.

Na centrálnej úrovni vstúpil technický vývoj VIS v apríli 2009 do druhej zo štyroch fáz testovania, do skúšky systémových riešení. V tejto etape mal hlavný zmluvný partner pre vývoj niekoľko technických problémov súvisiacich s funkčnosťou systému, ako aj iných problémov, ktoré sa týkali výkonnosti systému.

Na vnútroštátnej úrovni jeden členský štát uviedol, že má vážne zmluvné problémy s vývojom svojho vnútroštátneho systému. Tieto problémy neumožnia tomuto členskému štátu, aby sa do decembra 2010 napojil na VIS.

V novembri 2009 bol Rade SVV predložený nový globálny harmonogram, ktorý by mal viesť k plánovanému spusteniu VIS v decembri 2010. Všetky zúčastnené strany projektu opätovne potvrdili svoj záväzok úzko spolupracovať na uvedení VIS do prevádzky.

Komisia popritom pravidelne poskytovala Výboru Európskeho parlamentu pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci informácie o vývoji projektu VIS a jeho aktuálnom stave, a bude tak robiť aj v budúcnosti.

5. PRÍLOHA: PRACOVNÉ SKUPINY VIS

5.1. Výbor SISVIS

V roku 2009 sa konalo päť zasadnutí výboru SISVIS v zložení pre VIS[16], počas ktorých sa diskutovalo o štyroch návrhoch rozhodnutí Komisie. Na týchto stretnutiach sa diskutovalo a hlasovalo konkrétne o návrhoch rozhodnutí Komisie týkajúcich sa špecifikácií komunikačného mechanizmu VIS, prvých regiónov pre zavedenie systému VIS, špecifikácií pre rozlíšenie a používanie odtlačkov prstov na biometrickú identifikáciu a overovanie vo VIS a technických vykonávacích opatrení, všetky s kladným stanoviskom. Výbor bude aj v roku 2010 naďalej zodpovedný za prijímanie akýchkoľvek doposiaľ neprijatých rozhodnutí súvisiacich s VIS v rámci komitologického postupu.

5.2. Stretnutia národných projektových manažérov (NPM) VIS

V priebehu vykazovaného obdobia útvary Komisie zorganizovali v jedenásť stretnutí národných projektových manažérov (NPM) členských štátov, na ktorých sa diskutovalo o stave projektu VIS na centrálnej úrovni, podrobných technických otázkach, otázkach plánovania, rizikách a činnostiach na centrálnej a národnej úrovni.

5.3. Rada pre riadenie zmien (CMB)

CMB, poradná pracovná skupina výbor SISVIS (v zložení pre VIS) sa v roku 2009 stretla len v januári a marci. CMB predložila odporúčania ku riadeniu konfigurácie VIS počas etapy vývoja vrátane testovania a prediskutovala aj žiadosti o vykonanie zmien.

5.4. Poradná skupina pre skúšky (TAG)

Počas vykazovaného obdobia sa TAG, poradná pracovná skupina výboru SISVIS (v zložení pre VIS) stretávala pomerne často alebo organizovala konferenčné hovory z dôvodu obdobia intenzívneho skúšania. Jej úlohou je zabezpečiť, aby sa pri zaoberaní sa otázkami súvisiacimi so skúškami a ich riešení postupovalo štruktúrovane, a poskytovať poradenstvo, pokiaľ ide o ukončenie cyklov skúšok VIS. Formuluje odporúčania v súvislosti so skúškami VIS počas všetkých ich fáz, a to najmä v prípade priamej účasti členských štátov.

5.5. Expertná skupina pre VIS Mail (VIS MEG)

Táto skupina sa počas vykazovaného obdobia stretávala raz mesačne s cieľom podporiť implementáciu komunikačného mechanizmu (VIS Mail).

Počas roku 2009 sa dosiahol významný pokrok pri skúšaní a napojení členských štátov do komunikačného mechanizmu. Počas tohto vykazovaného obdobia sa realizoval centrálny poštový server a účastníci VIS MEG súhlasili, že bol dostatočne odskúšaný a že sa potvrdilo jeho fungovanie v súlade so základnými požiadavkami. Pokiaľ ide o realizáciu na vnútroštátnej úrovni, všetkých 25 účastníckych štátov bolo pripravených na dokončenie prvej fázy aplikácie VIS Mail, aby sa jej prevádzka mohla začať spolu s VIS.

---

[16] Zriadený článkom 51 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1987/2006 z 20. decembra 2006 o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému druhej generácie (SIS II).

V januári 2009 bol výboru SISVIS (v zložení pre VIS) predložený návrh rozhodnutia Komisie[17] o špecifikáciách pre VIS Mail, a výbor na tomto zasadnutí prijal k rozhodnutiu kladné stanovisko. Komisia prijala toto rozhodnutie 5. mája 2009.

Komisia a členské štáty spolupracovali na systéme VIS Mail v spolupráci so zmluvným partnerom pre sieť a podporu im poskytuje zmluvný partner pre podporu a zabezpečenie kvality.

[17] Rozhodnutie Komisie z 5. mája 2009, ktorým sa prijímajú vykonávacie opatrenia pre konzultačný mechanizmus a ďalšie postupy uvedené v článku 16 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 o vízovom informačnom systéme (VIS) a výmene údajov o krátkodobých vízach medzi členskými štátmi (nariadenie o VIS).